طهماسب صلح‌جو:

«زیرخاکی» موفق و جذاب است

■ طهماسب صلح‌جو، منتقد سینما و تلویزیون معتقد است: سریال زیرخاکی سریال جذابی است؛ زیرا پرداخت شخصیت‌ها در آن درست است و وقتی شخصیت‌ها و تیپ‌ها به‌خوبی پرداخته شده باشند و بازیگران بتوانند در نقش خود بدرخشند، کار خوب از آب درمی‌آید.

گروه سینما و تلویزیون–ویژه‌برنامه‌ها و مجموعه‌هایی که در مناسبت‌هایی خاص همچون ماه مبارک رمضان از تلویزیون پخش می‌شوند، پتانسیل بالایی برای دیده‌شدن و اقبال مخاطب دارند. تجربه نشان داده است که این تولیدات به شرط برخورداری از فیلمنامه و داستان مناسب، پرداخت درست و بازیگران و عواملی باتجربه توانایی اثرگذاری و موفقیت را دارند.

یکی از مجموعه‌هایی که امسال و در شب‌های ماه مبارک رمضان موفق شده تا اقبال مخاطبان را کسب کرده و در رقابت با سایر تولیدات سیما به مجموعه‌ای پربیننده بدل شود، سریال زیرخاکی است که از شبکه یک سیما پخش می‌شود.

زیرخاکی با بهره از داستانی روان و جذاب و استفاده از بازیگرانی توانمند توانسته است تا این جا نظر مساعد منتقدان و بینندگان را جلب کند. نمایش دقیق جزئیات سبک زندگی و وسائل و بازسازی فضای زندگی مردم در دهۀ ۵۰، به تصویر کشیدن موقعیت‌های امنیتی با زبانی طنز و ارائۀ تصویری از زندگی مردم عادی (نه صرفا مبارزان یا سیاسیون) در جریان انقلاب اسلامی در سال ۵۷ از جمله مواردی است که از نظر دنبال کنندگان این سریال جالب بوده و آنان را پای این مجموعه نگه داشته است.

طهماسب صلح‌جو منتقد سینما و تلویزیون در اشاره به جذابیت سریال زیرخاکی نسبت به سایر تولیدات شبکه‌های مختلف سیما بیان کرد: برنامه‌های ماه رمضان را می‌بینم اما در این میان به نظرم سریال زیرخاکی سریال جذابی است به این دلیل که پرداخت شخصیت‌ها جذاب است.

وی افزود: حضور پژمان جمشیدی در این سریال واقعاً غافلگیرکننده است؛ به‌رغم این که قبلاً هم او را در نقش‌های کمدی دیده‌ایم بازی او اینجا و در این نقش، جذاب و دل‌نشین است؛ ژاله صامتی هم خیلی خوب کاراکتر خودش را ارائه داده است. حتی کودکی که در این سریال است در نقش کاوه بازی می‌کند از پس نقش به‌خوبی برآمده است و به عقیده‌ام این‌ها موضوعاتی هستند که باعث جذابیت یک سریال می‌شوند. وقتی شخصیت‌ها و تیپ‌ها به‌خوبی پرداخته‌شده باشند و بازیگران بتوانند به‌خوبی در نقش خود بدرخشند، کار خوب از آب درمی‌آید و از این نظر زیرخاکی کار خوبی است.

این منتقد در واکنش به روند زندۀ سریال ادامه داد: روند داستان هم هنوز دچار تکرار نشده است و دائم می‌بینیم اتفاقات جدیدی می‌افتد و هر قسمت اتفاقی می‌افتد که نمی‌گذارد قصه و ماجراها دچار لکنت و تکرار شوند و این موضوع این سریال را قشنگ کرده است.

زیرخاکی، نمایش در نمایش نیست

صلح‌جو در پاسخ به این سوال که آیا شیوۀ جابه‌جایی نقش‌ها در تولیدات تلویزیونی می‌تواند همچنان برای مخاطب جذاب باشد، گفت: جابه‌جایی نقش‌ها یکی از روش‌های درام در تاریخ سینمای ایران است و تازگی ندارد و چون جذاب است هنوز تکراری نشده.

وی تصریح کرد: یک شیوه در نمایش داریم که بسیار قدیمی است و شاید به نمایش‌های سنتی مایعنی نمایش‌های تخت حوضی بازمی‌گردد که در اصطلاح به آن نمایش در نمایش گفته می‌شود؛ نمایش در نمایش حالتی است که در آن نمایشی در حال اجراست و درعین حال در همین نمایش، یک نمایش دیگر اجرا می‌شود و اینجا نقش آدم‌ها عوض می‌شود و نقش دیگری را بازی می‌کنند.

نمایش در نمایش یک شیوه سنتی و قدیمی در تاریخ نمایش در ایران است که شاید به‌دلیل همین قدمت به نوعی در خاطره جمعی مردم ما از گذشته‌های دور باقی مانده و هنوز هم جذاب و دوست‌داشتنی است.

رگ و ریشه شیوۀ نمایش در نمایش به فیلم‌های مرحوم فردین بازمی‌گردد. در فیلم آقای قرن بیستم که سال ۱۳۴۲ ساخته‌شده، فردین آدم لات جیب‌بر است که نقش یک مهندس را بازی می‌کند؛ یا در فیلم گنج قارون فردین یک کارگر مکانیک است که می‌شود پسر قارون و درجایی که پسر قارون است، نقشی را علاوه بر نقشی که در کلیت فیلم دارد، بازی می‌کند و این همان نمایش در نمایش است. این منتقد تلویزیونی ادامه داد: فیلم‌های زیادی به این شکل ساخته‌شده اند. حتی به عنوان مثالی معروف ازاین‌دست می‌توانیم فیلم کلوزآپ نمای نزدیک عباس کیارستمی را هم در این ژانر و شیوه قرار دهیم.

وی افزود: درنهایت به همین دلیل این شیوه چون از گذشته محبوب بوده است، وقتی در کارهای جدید هم تکرار می‌شود، پتانسیل جذاب بودن را دارد و البته این موضوع به توانایی بازیگر برمی‌گردد. در سریال زیرخاکی جریان به این شکل نیست و بیشتر یک سوءتفاهم و اشتباه است. در اینجا بازیگر نقش جدیدی را بازی نمی‌کند و دیگران هستند که با او به‌عنوان یک شخصیت مخالف برخورد می‌کنند. درنتیجه زیرخاکی نمایش در نمایش نیست که در آن دو جور بازی را ببینیم.

سریال زیرخاکی به کارگردانی و نویسندگی جلیل سامان از ابتدای ماه رمضان ۱۳۹۹ در شبکه یک سیما روی آنتن رفته است، سریالی کمدی-تاریخی و مربوط به قبل از انقلاب سال ۱۳۵۷ است. داستان مردی را به تصویر می‌کشد که به دنبال زیرخاکی می‌گردد. او طی داستان درگیر مسائلی همچون؛ دستگیری به جرم پخش اعلامیه ضد شاه، کمک به برادرش در تعمیر موشک ارتش و همکاری با گروه‌های انقلابی می‌شود. جالب اینجاست که این فرد در همه این موارد از ماجراهایی که حول تحول ایران می‌افتد بی‌خبر و بی‌اعتنا و مشغول به کار خودش است.

زیرخاکی به ریزه‌کاری‌ها توجه دارد

این منتقد در اشاره به نقاط قوت سریال زیرخاکی یادآور شد: از جمله نقاط قوت سریال این است که به ریزه‌کاری‌ها در فضاسازی توجه کرده‌اند. برخی از عناصر است که شاید خیلی‌ها به آن توجه نکنند اما مهم هستند. مثلاً در صحنه‌ای خانم خانه (با بازی ژاله صامتی) خانه را با وسیله‌ای شبیه جاروبرقی جارو می‌کند که درواقع جاروبرقی نیست و در آن سال‌ها به آن‌ها جاروی نپتون می‌گفتند و مارک آن نپتون بود؛ آن زمان جاروبرقی بود اما هرکسی نداشت و در خانه آدم‌های طبقه پایین از همین جاروها استفاده می‌شد. این نمونه‌ای است مبنی بر این که استفاده از این نمودها و وسیله‌های زمان گذشته، جالب و قابل توجه است.

صامتی برای آدم‌هایی به سن و سال من چهره‌ای آشنا دارد و تیپ یک زن سنتی درس نخوانده آن دوره را بسیار خوب ارائه می‌دهد. جذابیت این سریال به تیپ، کاراکتر و بازیگرانی بازمی‌گردد که تقریباً تمام آنان به خوبی از پس نقش‌هایشان برآمده‌اند؛ به‌ویژه گوهر خیراندیش فوق‌العاده عالی است و نقش یک پیرزن را خیلی خوب ارائه داده.

صلح‌جو تصریح کرد: چیزی که درباره گذشته در اینجا اهمیت دارد درودیوار و مدل ماشین و ... نیست؛ مهم شخصیت‌ها، کاراکترها و کار بازیگران است که تا چه اندازه این آدم‌ها را به روحیه و رفتار آدم‌های آن دوران نزدیک و شبیه می‌کند؛ تا اینجا کار قشنگ بوده است و آن‌قدر جذاب بوده است که روی معایب تمرکز نکنم. البته من از آن دسته منتقدانی هستم که فیلم نمی‌بینم که ایراداتش را بربشمارم بلکه نگاه می‌کنم تا از داشته‌هایش لذت ببرم. چون سینما را دوست دارم تمایلی ندارم به بدی‌های آن توجه کنم.

هیچ منتقدی نمی‌تواند به فیلم‌ساز فیلم ساختن یاد بدهد و فیلم‌ساز همان چیزی را که بلد است، می‌سازد. منتقد معلم سینمایی نیست. منتقد اگر بلد باشد خودش فیلم می‌سازد و معمولاً منتقدان ما کمتر در فیلم‌سازی موفق بوده‌اند. مخاطبِ نقد، مردم و تماشاگران فیلم‌ها و سریال‌ها هستند نه فیلم‌ساز.

ماه رمضان نباید به زور به داستان وصل شود

این منتقد در واکنش به نظر کسانی که عقیده دارند که آثار تلویزیون در ماه رمضان حتما باید مناسبتی بوده و برای این ایام خاص ساخته شده باشند، گفت: وقتی می‌گوییم ماه مبارک رمضان، در این لفظ مبارک باید شاد بودن مردم مدنظر باشد. ماجرای این داستان در ماه رمضان اتفاق نیفتاده است و به نظرم مهم نیست که داستان حتماً در ماه رمضان اتفاق افتاده باشد چون در این صورت سریال ساختن سخت می‌شود.

یک‌زمان ماه رمضان درروند داستان در درام و در سرنوشت آدم‌ها نقش دارد و این خوب است که از آن بهره گرفته شود ولی زمانی است که به‌زور یک ماه رمضان به داستان وصل می‌کنند، این خوب نیست و بی‌معنی است.

یکی از اتفاق‌هایی که در سال ۱۳۵۷ در ماه رمضان افتاد، نماز عید فطر آن سال بود که تبدیل به یک راهپیمایی بزرگ شد و از همین‌جا ماجراها برای حکومت خطرناک شد؛ بنابراین اگر کسی از این منظر و زاویه استفاده کند که نماز عیدفطر در انقلاب نقش داشته و داستان را در این فضا و زمان تعریف کند، درست و به‌جا است اما در مورد سریال‌هایی چون زیرخاکی این که بخواهید صرف مناسبتی بودن یک ماه رمضانبه داستان اضافه شود، ممکن است علاوه بر این که با داستان جور درنیاید، غیرتاریخی باشد چراکه ماه رمضان فصل و ماه ثابتی ندارد.

سریال زیرخاکی به کارگردانی و نویسندگی جلیل سامان از ابتدای ماه رمضان ۱۳۹۹ در شبکه یک سیما روی آنتن رفته است، سریالی کمدی-تاریخی و مربوط به قبل از انقلاب سال ۱۳۵۷ است. داستان مردی را به تصویر می‌کشد که به دنبال زیرخاکی می‌گردد. او طی داستان درگیر مسائلی همچون؛ دستگیری به جرم پخش اعلامیه ضد شاه، کمک به برادرش در تعمیر موشک ارتش و همکاری با گروه‌های انقلابی می‌شود.

جالب اینجاست که این فرد در همه این موارد از ماجراهایی که حول تحول ایران می‌افتد بی‌خبر و بی‌اعتنا و مشغول به کار خودش است.

جلیل سامان پیش از این سریال‌های ارمغان تاریکی، پروانه و نفس را با مضمون وقایع پیش از پیروزی انقلاب اسلامی و نقش نیروهای مختلف مبارز در این دوران ساخته بود. این سریال‌ها که بعد به سه‌گانه‌ای از سوی وی تعبیر شدند با اقبال مردم و منتقدان روبرو بودند. ارمغان تاریکی در سومین دوره جشنواره جام جم صداوسیما برترین سریال حوزه انقلاب اسلامی معرفی شد.

گفت‌وگویی با طراح صحنه فیلم؛

«گلادیاتور» ۲۰ ساله شد؛ ناگفته‌هایی از بازخلق سینمایی رم باستان

■ دایی سریال رمضانی تلویزیون به حرص و جوش‌هایی اشاره می‌کند که در پشت صحنه بارها نسبت به دیالوگ‌های اغراق شده از خودش بروز داده است؛ او معتقد است که این دست کارها نیاز به تأمل بیشتری دارد و البته کسی که "پدرپسری" را می‌بیند کانال عوض نمی‌کند.

گروه سینما و تلویزیون –در ۲۰ سالگی ساخته شدن فیلم «گلادیاتور» ساخته ریدلی اسکات، طراح صحنه این فیلم از چگونگی خلق دوباره رم باستان می‌گوید.

آرتور مکس طراح صحنه فیلم حماسی «گلادیاتور» ساخته ریدلی اسکات که برنده پنج جایزه اسکار از جمله جایزه بهترین فیلم سال شد، در حالی که ۲۰ سال از زمانی که فیلم اکران شد می‌گذرد، درباره رعایت جزییات در بازسازی فضای رم باستان در این فیلم، تأکید می‌کند که این یک فیلم سینمایی بود، نه مستند.

این فیلم دومین همکاری از ۱۳ پروژه مشترک بین مکس و اسکات بود که از سال ۱۹۹۷ با فیلم «جی‌آی جین» آغاز شده بود. جدیدترین همکاری این دو اخیراً با فیلم «آخرین دوئل» رقم خورد که قرار بود بیست‌وپنجم دسامبر اکران شود اما به دلیل کرونا تا سال ۲۰۲۱ به تعویق افتاد.

مکس به یاد می‌آورد که در کولوسیوم در رم کنار ریدلی اسکات ایستاده بود که این کارگردان رو به او کرد و گفت لوکیشن برای چیزی که در ذهن دارد کوچک‌تر از حد نیاز است.

مکس با خنده می‌گوید: ریدلی می‌خواست سکانس‌هایی بسازد که خاص خودش بودند. به فکر مسابقه درشکه‌رانی در کولوسیوم بود.

در واقع کولوسیوم واقعی برای رقابت‌های گلادیاتورها و نه مسابقه درشکه‌رانی استفاده می‌شد، چون آن مسابقه‌ها در سیرک ماکسیموس برگزار می‌شدند.

مکس که سال‌ها در رم زندگی کرده بود توانست یک سازنده درشکه پیدا کند. کار آن‌ها این بود که به سبک سیرک ماکسیموس درشکه‌ها را برای تفریح بسازند. او می‌گوید: آن‌ها در نهایت درشکه‌ها را ساختند و ما آن‌ها را تزیین کردیم.

اما مکس می‌گوید نقاشی‌های رمانتیک و شرقی قرن نوزدهمی منبع الهام اصلی ظاهر فیلم بودند. او می‌گوید خالقان این آثار تصوری که از روم باستان داشتند را تصویر کردند و به آن جان بخشیدند.

در هنگام ساختن صحنه‌های فیلم، طراح صحنه می‌خواست از استودیو فیلم مدیترانه در جزایر مالت استفاده کند اما دینو دو لارنتیس داشت «ی و-۵۷۱» را آنجا فیلمبرداری می‌کرد و مکس نتوانست از فضای تانک آبی که آنجا وجود داشت برای کولوسیوم استفاده کند. بنابراین روم باستان را نزدیک «فورت ریکاسولی» که از یک سمت به دریا راه دارد، بازسازی کرد.

مکس می‌گوید: ما بیشتر بودجه جلوه‌های ویژه فیلم را خرج آن صحنه اول کردیم که همه وارد صحنه نبرد می‌شوند تا بشود آن گردش ۳۶۰ درجه‌ای را درآورد.

این طراح صحنه به خاطر محدودیت بودجه فقط دو سوم از کولوسیوم را بازسازی کرد.

او و تیمش صحنه را طبق پرسپکتیو فیلمبرداری هر روز می‌ساختند. او گفت برای تغییر دادن زاویه دوربین از جایگاه امپراتور به جایگاه سناتورها؛ تمام مجسمه‌ها، بنرها و نشانه‌ها را منتقل می‌کردند و وقتی فیلمبرداری تمام می‌شد نگاتیو را برعکس می‌کردند و این باعث می‌شد به نظر برسد آن سوی زمین نبرد هم ساخته شده و وجود دارد.

برای ساختن زمین نبرد کوچک‌تری که ماکسیموس در ابتدا در آن گلادیاتور شدن را یاد می‌گیرد، مکس و تیمش از روش‌های سنتی آجرسازی بهره بردند. او می‌گوید: ما ۲۰ هزار آجر خشتی ساختیم و گذاشتیم زیر نور خورشید خشک بشوند، اما برای مطمئن شدن آن‌ها را با فولاد هم تقویت کردیم.

کار ساخت کاخ امپراتور با ترکیبی جالب از توجه به جزییات دقیق و همچنین بدشانسی پیش رفت. فضای کاخ که تقریباً ۳۰ متر در ۸۰ متر بود، روی یک پلتفرم ساخته شد. مکس می‌گوید: نتیجه کار شد یک صحنه بسیار زیبا با جزییات فراوان با تمام اقلام روم باستان که از مرمر تقلبی و پلاستیک ساخته شده بود... تازه سقف را تمام کرده بودیم که در کل منطقه بزرگ‌ترین توفانی آمد که کشور تا آن موقع دیده بود. توفان سقف را نابود کرد و دیوارهای کاخ که فقط باید سر هم می‌شدند را از بین برد.

او در انتها گفت: وقتی برگشتیم تا خسارت‌ها را برآورد کنیم ریدلی شوخ‌طبعانه گفت چه خوب در گذر سال‌ها باقی مانده!

«بعد از این سه ماه...» با موضوع کرونا به تولید رسید

گروه سینما و تلویزیون –«بعد از این سه ماه...» عنوان جدیدترین مستندی است که با موضوع بیماری کرونا، به کارگردانی محمد عبدی‌زاده و تهیه‌کنندگی علی کفراش در دست تولید است.

این فیلم داستان تلخ و مرگبار یکی از شدیدترین همه‌گیری‌های تاریخ جهان را روایت می‌کند. ویروسی نوپدید که به‌سرعت از کشوری به کشور دیگر منتقل شده و موجب آلوده شدن و مرگ بسیاری افراد در جهان می‌شود.

محمد عبدی‌زاده درباره ساخت این فیلم گفت: تئوری‌های بسیاری وجود دارد که نشان می‌دهد چرا آنچه که به کروناویروس معروف شد، اینچنین پرسرعت گسترش پیدا کرد و بسیاری را به کام مرگ کشاند. برخی پزشکان بر این باورند که این ویروس توانایی منحصر به فردی برای حمله به سیستم ایمنی بدن دارد، حال آنکه برخی دیگر به عوامل محیطی مانند بهداشت ضعیف، مکان‌ها و بیمارستان‌های پُرازدحام و حتی دست‌ساز بودن این ویروس اشاره می‌کنند.

وی ادامه داد: مستند «بعد از این سه ماه...» بر کارکنان بخش بیمارستانی در خط مقدم کنترل و انقطاع ویروس کرونا متمرکز شده است. این فیلم نشان می‌دهد که چگونه پزشکان می‌توانند با همه‌ی کمبودها، برای بسیاری از بیماری‌های کشنده راه درمان پیدا کنند. همچنین فیلم بر این نکته تاکید دارد که چگونه این بیماری‌ها در مناطق پُرجمعیت و فقیرنشین شیوع بیشتری دارند؛ جایی که ساکنان دسترسی کمی به مراقبت‌های بهداشتی روزانه دارند و در عین حال از اطلاعات عمومی اندکی هم در مورد پیشگیری از این نوع بیماری‌ها دارا هستند.

عبدی‌زاده تاکید کرد: این مستند ۵ گروه فعال را که نقش برجسته‌ای در مبارزه با ویروس کرونا داشتند، نمایه‌سازی می‌کند؛ فعالان اجتماعی، پزشکان، پرستاران، مسئولان بهداشت و درمان، گروه‌های جهادی.

این مستندساز در پایان گفت: «بعد از این سه ماه...» به شکل شخصی و عاطفی، به زندگی‌های پشت آمارها ادای احترام کرده و تلفات و هزینه‌های کووید ۱۹ بر اعضای خانواده و کارکنان بیمارستانی را توسط ۲ تن از پزشکان و پرستاران که خود درگیر این ویروس بودند، روایت می‌کند. عوامل تولید مستند «بعد از این سه ماه...» که در بیمارستان‌های مسیح دانشوری، سینا، شهدای تجریش، امام خمینی (ره)، شریعتی، روزبه، بهارلو، یاس، کامکار قم؛ آرامستان بهشت‌زهرا (س) و بهشت معصومه (س)، نقاهتگاه ایران مال و مراکز مختلف خیریه و گروه‌های جهادی فیلمبرداری شده است، به این شرح هستند: تهیه‌کننده و مجری طرح: علی کفراش، نویسنده و کارگردان: محمد عبدی‌زاده، پژوهش: لیلا محمدی، محمد عبدی‌زاده، مشاور کارگردان: زهرا ابطحیان، مشاور پروژه: نسرین امینیان، تصویربرداران: مجید یادگاری، شاهین عبدی‌زاده، محمد عبدی‌زاده، صدابرداران: حسین الماسی، احمد خاقانی، هماهنگی تولید: مهوش آگاهی، دستیار کارگردان و برنامه‌ریز: لیلا محمدی، مدیر تولید: حسن نوری، عکاس: بهزاد راد، تدارکات: سهراب منتقمیان، مهدی اردکانی، با روایت: زهرا ابطحیان، الهام کریمی، لیلا محمدی، با حضور: علی اکبر ولایتی مشاور مقام معظم رهبری و رئیس بیمارستان مسیح دانشوری، بهرام سرمست استاندار قم، زهرا ابطحیان فوق تخصص بیماری‌های عفونی در نقص ایمنی، کریمی رئیس دانشگاه علوم پزشکی تهران، علیرضا زالی رئیس دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، محمدرضا قدیر رئیس دانشگاه علوم پزشکی قم، حمیدرضا جماعتی فوق تخصص بیماری‌های ریوی، محمدرضا هاشمیان فوق تخصص مراقبت‌های ویژه، پیام طبرسی فوق تخصص بیماری‌های عفونی در نقص ایمنی، مسعود سلیمانی پژوهشگر، نسرین امینیان، بهروز فرزانگان فوق تخصص مراقبت‌های ویژه، مدرسی فوق تخصص بیماری‌های همه‌گیر، اسماعیلی متخصص داخلی، خداداد رئیس بیمارستان کامکار قم و مخصص بیماری‌های عفونی، آقاحسنی متخصص بیماری‌های عفونی، فخاران متخصص بیماری‌های عفونی، حنانه سیفیان متخصص بیماری‌های عفونی، الهام کریمی، هاجر عبدی، شهناز جعفری، سارا رضایی، زهرا تمدنی‌فر و ...

محمدرضا سرشار عنوان کرد:

داستان‌هایی برای نجات سینمای «ورشکسته»

گروه سینما و تلویزیون–محمدرضا سرشار که معتقد است کارگردانان سینمای ما زیاد اهل مطالعه داستان نیستند، یا داستان ایرانی نمی‌خوانند، می‌گوید ظرفیت بسیار داستان‌های ایرانی می‌تواند سینمای «ورشکسته» ما را نجات دهد.

نویسنده «اگه بابا بمیره»، داستانی که فیلم «جاده‌های سرد» مسعود جعفری‌جوزانی بر اساس آن ساخته شده است، درباره تجربه خود در نوشتن این داستان و داستان‌های دیگری که به ساخت فیلم منجر شده‌اند بیان کرد: همه داستان‌ها جنبه تصویری بالا ندارد، البته هر داستانی باید این گونه باشد، ولی ضعف‌های نویسندگان در نگارش یا نشناختن درست قالب داستان باعث می‌شود تعدادی از داستان‌ها فاقد این جنبه باشند و به راحتی نشود داستان آن‌ها را به نمایش درآورد.

او افزود: انسان نباید از کار خودش تعریف کند ولی داستان‌های بنده معمولا دارای جنبه تصویری بالا هستند و شاید همین باعث شده کارگردانان و فیلم‌نامه‌نویسان به برخی از این آثار روی بیاورند. برخی از کارها به ندرت با اطلاع و اجازه من و خیلی‌های دیگر بدون اطلاع و اجاره من و پرداخت حق مولف به فیلم تبدیل شده است.

سرشار با بیان این‌که به نظر می‌رسد کارگردانان سینمای ما زیاد اهل مطالعه داستان نیستند یا این‌که داستان ایرانی نمی‌خوانند گفت: ظرفیت‌های بسیاری در داستان‌های ایرانی وجود دارد که می‌تواند سینمای ورشکسته ما را از این وضع نجات دهد. همه آن‌هایی که اهل فن هستند می‌دانند که ما کارگردانان خوب و بازیگران خوبی داریم و صنعت سینمای ما در حد کشور خودمان قابل قبول است، اما متاسفانه معمولا استعدادهای کارگردانان و بازیگران و سرمایه‌های تهیه‌کنندگان پای فیلم‌نامه‌های ضعیف و بعضا سخیف هدر می‌رود.

این داستان‌نویس ادامه داد: علت این موضوع این است که کار فیلم‌نامه‌نویسی و کارگردانی در کشور ما یکی تلقی می‌شود. البته در دنیا کارگردانان مولف هم داریم اما آن‌هایی که موفقند، کم هستند. معمولا در دنیا فیلم‌نامه‌نویسی از کارگردانی جداست چون هر کدام تخصص خاصی نیاز دارد که با دیگری فرق می‌کند و هر کدام یک کار کامل است. نیاز نیست کارگردان حتما نویسنده باشد تا اعتبارش بالا برود؛ یک کارگردان حرفه‌ای یک هنرمند بزرگ است، یک فیلم‌نامه‌نویس حرفه‌ای هم همین‌طور. برای همین نیاز نیست فیلم‌نامه‌نویسی را برای اعتبار پیدا کردن، ضمیمه کارگردانی کنیم. نکته دیگری هم که برای کارگردانان ما ظاهرا خیلی مهم است، وجه مالی است، یعنی کارگردانان ما نمی‌توانند از وجه مربوط به تالیف فیلم‌نامه بگذرند و حاضر نیستند این کار را به شخص دیگری جز خودشان بسپارند و می‌خواهند هر دو را با هم تصاحب کنند، که این ممکن است به دلیل مشکلات مالی آن‌ها یا از روی انگیزه دیگری باشد.

او در عین حال به کارگردانانی که در فیلم‌نامه‌نویسی موفق بوده‌اند اشاره کرد و گفت: البته تعداد معدودی از کارگردان‌ها واقعا توانایی فیلم‌نامه‌نویسی دارند که کار این‌ها مشکلی ندارد، آن‌ها معمولا کسانی هستند که ابتدا داستان‌نویس یا نمایش‌نامه‌نویس بوده‌اند و بعدا وارد عرصه کارگردانی سینما شده‌اند که شاید تعدادشان به انگشتان یک دست هم نرسد، اما بقیه راه را اشتباه می‌روند؛ یعنی اگر هنری هم در کارگردانی دارند آن را با فیلم‌نامه ضعیفی که می‌نویسند هدر می‌دهند. در واقع سرمایه تهیه‌کننده و استعداد بازیگران و همه چیز را برای یک فیلم‌نامه ضعیف هدر می‌دهند، چون اصرار دارند حتما خودشان فیلم‌نامه بنویسند، در حالی که متاسفانه این توانایی را ندارند. از طرفی داستان هم که نمی‌خوانند و اگر هم بخوانند چون سلیقه داستان‌شناسی بالایی ندارند، نمی‌توانند ضعیف را از قوی تشخیص بدهند. این است که ذخیره قابل قبول ایده‌های داستانی ما در عرصه سینما بی‌مصرف مانده و ارتباطی بین این دو برقرار نشده است. محمدرضا سرشار با بیان این‌که سینماگران انباشت ایده‌های نهفته در داستان‌های ایرانی را نادیده می‌گیرند یا متوجه آن نیستند اظهار کرد: عمده ضعف سینمای ما همین است. کم‌خرج‌ترین بخش ساخت یک فیلم، هزینه‌ای است که برای فیلم‌نامه داده می‌شود. در شکل فعلی، آن‌ها این هزینه کم را متقبل نمی‌شوند، و در نتیجه هزینه‌های بزرگ‌تری را هدر می‌دهند. بعضی‌ها هم که کارشان به سرقت ایده‌های داستانی نویسندگان می‌کشد، یعنی برای این‌که بابت فیلم‌نامه پول ندهند کارشان به این‌جا رسیده می‌رسد.

هومن نادری عنوان کرد:

یک ایرانی داور جشنواره آمریکایی شد

گروه سینما و تلویزیون – هومن نادری داور هفتمین دوره جشنواره فیلم حقوق بشر و قانون آمریکایی شد.

جشنواره بین‌المللی Free Speech Film Festival ۲۰۲۰ هومن نادری نویسنده، کارگردان و تدوینگر ایرانی را به‌عنوان داور دوره هفتم خود انتخاب کرد.

نادری، دانشجوی دوره دکتری پژوهش هنر دانشگاه آزاد اصفهان، نویسنده و کارگردان فیلم کوتاه «من زالم» و نویسنده، کارگردان و تدوینگر مستند پژوهشی «از سوگ سیاوش تا تعزیه» است. وی علاوه‌بر داشتن مقاله‌های پژوهشی، جایزه بهترین فیلم در جشنواره IFF استرالیا، جایزه طلایی نیلوفر آبی جشنواره Kadoma ژاپن، جایزه بهترین فیلم کوتاه داستانی در جشنواره سیمرغ، جایزه بهترین کارگردانی در جشنواره موج کیش، جایزه life happens جشنواره Chicago Southland آمریکا، جایزه ویژه هیات داوران جشنواره Hyderabad هند و نامزدی جشنواره‌هایی از جمله FIFOG ژنو، MINT آمریکا، Moving Images اسپانیا، Social Short Awards پرتغال، Children's Rights ترکیه، Flamingo آمریکا، Filmsaaz هند، Bovi آمریکا، Colortape استرالیا، International Shorts استرالیا، Marbella در اسپانیا، ۵۷۳ آمریکا، Inter University آفریقا، Slum بنگلادش، Marmaris ترکیه، FIFH فرانسه، Select Respect یونان، Jogja-Netpac اندونزی، Beeston انگلیس، FUICLA مراکش، Noatalgia ایتالیا و ... را در کارنامه خود دارد. جشنواره Free Speech American توسط INSIGHT، طراحی شده است و با هدف جنبش گفتار آزاد امروز و توانمندسازی جوانان از فیلمسازان دعوت می‌کند تا با ارسال فیلم‌هایی در مورد گفتار آزاد، حقوق بشر و قانون بپردازند. فیلم برندگان هر دوره این جشنواره به طور دائمی در وب‌سایت www.AmericanINSIGHT.org به نمایش در می‌آید. هفتمین دوره این جشنواره ۲۰ سپتامبر ۲۰۲۰ برابر با ۳۰ شهریورماه برگزار خواهد شد.

آخرین وضعیت ساخت «شهربانو» در روزهای کرونایی

گروه سینما و تلویزیون – مریم بحرالعلومی گفت: «شهربانو» یک مادرانه است که در حوزه سینمای اجتماعی با نگاهی منتقدانه اما منصفانه ساخته شده است. این کارگردان درباره آخرین وضعیت «شهربانو» گفت: متاسفانه شیوع کرونا مراحل فنی فیلم را دچار وقفه کرد. ما تدوین را به مرحله نهایی رساندیم اما تصمیم گرفتیم دو ماهی را دست نگه داریم، چرا که سلامتی همکاران در اولویت بود. با توجه به بهبود نسبی اوضاع، در ادامه صداگذاری، آهنگسازی و انجام امور فنی را پیش رو خواهیم داشت. او درباره روند تولید این فیلم گفت: اگر در «پاسیو» زنانگی مطرح بود، این فیلم مادرانگی را به چالش می‌کشد و همین موضوع جسورانه، هر سرمایه‌گذار یا حامی مالی را دچار تردید و در واقع نوعی احتیاط می‌کرد که در نهایت، بنیاد سینمایی فارابی این جسارت را داشت تا کنار فیلم و ما بایستد. او گفت: از آنجا که فیلم اولم «پاسیو» را به شکلی کاملا شخصی و در شرایطی آرام ساختم، تصور می‌کردم با اتفاقاتی هم که برای آن رخ داد (از جمله کسب سیمرغ در جشنواره جهانی فیلم فجر) راحت‌تر بتوانم بودجه ساخت فیلم دوم را فراهم کنم، اما این کار آنچنان نبود و نشد. خوشبختانه درصد عمده‌ای از همکاران پشت دوربینم در «شهربانو» با «پاسیو» مشترک بودند و اصطلاحا با یک تیم تمرین شده در میدان بودم که طاقت را در مسیر سخت رسیدن به هدف، برایم سهل می‌نمود. بحرالعلومی درباره چگونگی به سرانجام رسیدن فیلم اظهار داشت: از پاییز ۹۷ با فیلمنامه‌نویس روی متن کار کردیم و از تابستان ۹۸ به اتفاق «پگاه احمدی» تهیه‌کننده، پیگیر جذب سرمایه و مهیا نمودن شرایط تولیدی شدیم. مشارکت بنیاد سینمایی فارابی را به نحوی گره‌گشایی در پروسه تامین مالی «شهربانو» می‌دانم که به عنوان کارگردان، سرمایه‌گذار و مجری طرح فیلم، بابتش از مسئولان بنیاد سینمایی فارابی بسیار ممنونم. او گفت: «شهربانو» با هنر و همراهی تک‌تک دوستانم به مقصد رسید.

به‌ویژه «فرشته صدرعرفایی» که جدا از توان بالای بازیگری به زعم من، از نظر اخلاق و تعهد حرفه‌ای هم یک الگوی کامل برای اهالی سینما است و با وجود حجم بالای حضور از پیش تولید تا پایان کار، حتی یک جلسه هم استراحت نداشت اما پر انرژی و صبور پای کار بود. بر اساس این خبر، قصه فیلم سینمایی «شهربانو» به قلم «پژمان تیمورتاش» با مضمونی اجتماعی و مبتنی بر چالشی در یک خانواده روایت می‌شود. فرشته صدرعرفایی، بهناز جعفری، گلاره عباسی، سامان صفاری، محمد ولی‌زادگان، علی کیان ارثی و بهرنگ علوی، با حضور یوسف تیموری بازیگران «شهربانو» هستند.

روزنامه اقتصاد کیش

پرتیراژترین و با سابقه ترین نشریه جزیره کیش

گسترده ترین شبکه اطلاع رسانی داخلی منطقه آزاد کیش

۴۴۴۲۴۹۶۹
۴۴۴۲۴۹۹۹